

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่าน
แบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี
Critical Reading: Concept - Oriented Reading Instruction
(CORI) Techniques with REAP Strategies

สุรรัตน์ อักษรกาญจน์¹ | Sureerat Aksornkan

บทคัดย่อ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านระดับสูงที่ต้องใช้สติปัญญาใคร่ครวญ พิจารณาส่งที่อ่านอย่างรอบคอบ สรุปสาระสำคัญ ทั้งเข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เพื่อตัดสินประเมินค่า สิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ด้วยเหตุนี้ทักษะดังกล่าวจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนา ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถพัฒนาได้ด้วยเทคนิคการอ่านแบบเน้น มโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่เป็นการจัดการเรียนการสอนซึ่งเน้นการฝึก ทักษะการอ่านอย่างพินิจพิจารณาใคร่ครวญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความ และประเมินค่า อีกทั้งพัฒนาทักษะการคิดมีการเขียนไปพร้อมกัน โดยการประสานความคิด ประสบการณ์เดิม ประสบการณ์ใหม่ที่เรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความคิดกับ กลุ่มเพื่อนจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ในเรื่องมาประสานให้มีความสอดคล้องกัน

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สามารถอธิบายถ่ายทอดออกมาเป็นความคิดรวบยอด โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สังเกตและสำรวจตนเอง ขั้นที่ 2 ค้นคว้า ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นที่ 4 นำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขั้นที่ 6 คิดพิจารณาผลการอ่าน ซึ่งในแต่ละขั้นเป็นการเชื่อมโยงตั้งแต่การสรุปธรรมดาไปจนถึงการโต้ตอบอย่างมีวิจารณญาณและวิพากษ์วิจารณ์ในระดับสูง ส่งผลลัพธ์ให้เกิดความรู้ด้านข้อมูลอันเต็มเปี่ยมในขณะเดียวกันผู้อ่านจะได้มีการพัฒนาด้านการอ่าน การพัฒนาด้านการเขียน พัฒนาด้านการคิดที่มากขึ้น และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)

กลวิธีอาร์ อี เอ พี

Abstract

Critical reading is a high level reading skill associated with the wisdom to analyze, summarize, and comprehend inferred words, emotions, objectives of an author. It enables readers to identify facts and opinions to give evaluation towards reading accurately. As a result, critical reading needs to be developed and this can be done through concept-oriented reading instruction (CORI) with REAP strategies. Both concepts promote teaching and learning management focusing on analyzing, synthesizing, interpreting, and evaluating together with developing writing skills. They allow integrative thinking, past as well as new experience, knowledge exchange, and thinking within groups of colleagues. Then, all information will be integrated and transferred. There are 6 stages in learning and teaching management which are: Stage 1: Observation and self-exploration, Stage 2: Investigation, Stage 3: Comprehension and content analysis, Stage 4: Presentation of reading in

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

various forms, Stage 5: Knowledge sharing, and Stage 6: Analyzing reading. Each stage will be linked and connected from simple conclusion to critical debates and critics which allow complete information. At the same time, readers will be able to develop reading, writing, and thinking skills including interrelationship skills.

Keywords: Critical reading, Concept - Oriented Reading Instruction (CORI) Techniques, REAP Strategie

การอ่านกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การอ่านเป็นทักษะจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ เนื่องจากการอ่านจะช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่สามารถแสวงหา วิเคราะห์ จัดระบบและประมวลข้อมูลความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง โดยเฉพาะผู้ที่เป็นผู้เรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านในการศึกษาเนื้อหาสาระของทุกวิชา และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่างๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการอันจะนำไปสู่โลกแห่งความรู้ที่มีอยู่มากมาย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดความรู้ ความคิดและการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา รู้จักคิด มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น ด้วยความสำคัญของการอ่านดังกล่าว การจัดการศึกษาทุกระดับจึงมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการฝึกอ่าน และมีทักษะการอ่านที่ดี ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดสาระการอ่านเป็นหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ผู้เรียนต้องศึกษาหาความรู้ พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ อีกทั้งระบุทักษะการอ่านเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้วยความสำคัญดังกล่าวการพัฒนาทักษะการอ่านจึงมิได้กำหนดไว้เพียงแต่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่ได้กำหนดไว้เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษาในระดับ

อุดมศึกษาด้วยเช่นกัน เนื่องจากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาแต่ละระดับต้องมีความต่อเนื่อง สอดคล้อง และสัมพันธ์กันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและมีทักษะที่ยั่งยืน ด้วยเหตุนี้มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 จึงกำหนดให้นักศึกษาสามารถใช้ภาษาไทยในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเนื้อหาวิชาภาษาไทยพื้นฐานที่สอนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวิชาบังคับของคณะต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชน จึงมีจุดมุ่งหมายของการสอนวิชาภาษาไทยที่ตรงกัน คือ มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ทักษะทางภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะเมื่อพิจารณา พบว่า ทักษะการอ่านเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ดังนั้นการจัดสัดส่วนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานจึงเน้นทักษะการอ่านมากกว่าทักษะอื่น ๆ ดังที่ ดวงรัตน์ คูหเจริญ (2542 : 102 -110) ได้ศึกษาคำอธิบายวิชาภาษาไทยพื้นฐานในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชน และพบว่ามีจุดมุ่งหมายที่ตรงกัน คือ มุ่งให้ผู้ศึกษาใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยทักษะที่ได้รับการเน้นให้มีสัดส่วนมากกว่าทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการอ่าน ด้วยเหตุนี้ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการศึกษา

พลวัตแห่งการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์วิจารณ์ในขั้นสูงต่อไป ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นสิ่งที่มีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกของข้อมูลข่าวสาร ในปัจจุบัน เพราะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักวิเคราะห์ ตรวจสอบ และเลือกรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการอ่านที่ต้องใช้สติปัญญาในการใคร่ครวญพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ สรุปสาระสำคัญทั้งเข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เพื่อตัดสินใจประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ดังที่ เอมอร์ เนียมน้อย (2551 : 13) ได้กล่าวว่

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านในระดับสูงที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผล เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปสาระสำคัญ ทั้งเข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ น้ำเสียง จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ดีความและประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม ซึ่งเมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะส่งผลต่อการเสริมสร้างสติปัญญา และเพิ่มพูนความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่เฉียบแหลม มีความรอบรู้ การคิดได้อย่างรอบคอบ และยังช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน ตลอดจนนำไปประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความคิดให้กว้างไกล

ด้วยเหตุนี้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่ต้องฝึกฝนและพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษาจึงต้องส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ รักการค้นคว้า สามารถสร้างสรรค์ พัฒนาและเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่สังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาที่เรียน พร้อมทั้งต้องสามารถถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็นออกมาในรูปแบบงานเขียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและปรับตัวให้ทันกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร

ผลการประเมินความสามารถในการอ่านแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ นั้นหมายความว่า นักศึกษายังขาดความสามารถในการลำดับเหตุการณ์เรื่องราวในเรื่อง การสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวนสุภาษิต การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้เขียน บอกความสัมพันธ์เชิงเหตุผล การวิเคราะห์โวหารในการเขียน ตลอดจนการคาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาเหตุการณ์ต่อเนื่อง หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้านข้อคิด คุณค่า ทัศนคติของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ การกระทำของบุคคลหรือตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อเขียน

วิกฤตการณ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณในสถาบันอุดมศึกษาไทย

แม้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนในระดับปริญญาตรี แต่จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์ การสำรวจความคิดเห็นของผู้สอนรายวิชาการอ่านในระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนมีปัญหาในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณค่อนข้างมาก เพราะผู้เรียนไม่สามารถสรุป ตีความ ระบุจุดประสงค์ของผู้เขียนลงความคิดเห็น ประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้ และไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เอมอร์ เนียมน้อย (2551 : 10) และพันธุทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว (2545 : 51 - 58) ที่กล่าวถึง ปัญหาของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ สรุปได้ว่า นักศึกษายังมีข้อบกพร่องในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากนักศึกษาแยกใจความสำคัญและผลความไม่ออก ไม่สามารถสรุปหรือขมวดประเด็นความคิดสำคัญของเรื่องได้ครบ ขาดทักษะในการจับใจความสำคัญ ไม่สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนไม่สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์สิ่งที่อ่านได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้เขียนจึงดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษา โดยผู้เขียนได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์การวัดและประเมินของ Benjamin S. Bloom (1956) ซึ่งมีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า แต่ละชั้นมีลำดับขั้นการคิดที่แตกต่างกัน ชั้นที่ 1 - 3 เป็นการคิดเบื้องต้นของพฤติกรรมการอ่าน ชั้น 4 - 6 เป็นการคิดขั้นสูงของพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งข้อสอบเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และข้อสอบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ โดยให้นักศึกษา จำนวน 49 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้เขียนเป็นผู้สอน ทำแบบทดสอบผลปรากฏว่า นักศึกษามีความสามารถในการอ่านชั้นที่ 1 - 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 50 คิดเป็นร้อยละ 60 และนักศึกษามีความสามารถในการอ่านระดับ 4 - 6 ผ่านเกณฑ์การประเมิน 50% คิดเป็นร้อยละ 40

ผลการประเมินความสามารถในการอ่านแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ หมายความว่า นักศึกษายังขาดความสามารถในการบอกความสัมพันธ์เชิงเหตุผล การลำดับเหตุการณ์ใน

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ ที

เรื่อง การวิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน การสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวนสุภาพิต ตลอดจนการ คาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ หรือการกระทำนั้นบน พื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้านข้อคิด คุณค่า ทัศนคติของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ การกระทำของบุคคล หรือตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อเขียน

แนวคิดการพัฒนาเทคนิคการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของสังคมที่ทำหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำเป็นต้องปรับการศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อให้รู้เท่าทันข้อมูล ข่าวสาร มีวิจารณญาณที่ดี และเป็นคนที่มีคุณภาพ ผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ช่วย วางรากฐานและพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล เนื่องจากทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยธรรมชาติ ต้องอาศัยการเรียนการสอน การฝึกฝนที่ ต่อเนื่อง ผู้สอนจึงเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมเพื่อจัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่านโดยใช้วิจารณญาณ ซึ่งมีแนวคิดสอดคล้องกับ สุจิตรา จรจิตร (2556 : 45) ที่กล่าวว่า ผู้สอนต้องเน้นการใช้วิธีสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อันจะเป็น ปัจจัยที่เอื้อต่อการอ่าน และยังสอดคล้องกับ ว.วชิรเมธี (2552 : 56 - 57) ได้กล่าวว่า ทักษะการอ่านต้องได้รับการฝึกฝนให้เกิดจากการเรียนในห้องเรียน จากครูผู้สอนจนชำนาญ ก่อน แล้วจึงนำไปฝึกเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องจัดกระบวนการเรียน การสอน เทคนิคและกลวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ทาง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แนวทางการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ ที

การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ ที เป็นการสอนการอ่านที่ผู้เขียนพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่าง

มีวิจารณ์ญาณ โดยนำการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept - Oriented Reading Instruction (CORI)) ของ John T. Guthrie ที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1993 มาพัฒนาร่วมกับการสอนตามกลวิธี อาร์ อี เอ พี (REAP: Read, Encode, Annotate, Ponder) ของ Eanet & ManZo ที่พัฒนาขึ้นในปี 1976 ซึ่งการสอนทั้งสองวิธีเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาทักษะการอ่านระยะยาวให้กับผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การคิด และการเขียน เน้นความสำคัญของการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน คือ การช่วยให้ผู้เรียนรู้จักทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน รู้จักตีความ รู้จักการนำไปใช้ รวมทั้งการจัดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหลากหลาย เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมและถ่ายทอดความเข้าใจของตนสู่บุคคลอื่น อีกทั้งยังเป็นกลวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการอ่าน มีปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์จริง มีทักษะและกลวิธีในการอ่าน รู้จักการสืบค้นและไตร่ตรองข้อมูลที่ได้มา มีการถ่ายทอดประสบการณ์การอ่านของตนที่เกิดจากการนำความรู้เดิมประสานกับองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำมาจับใจความสำคัญ วิเคราะห์สังเคราะห์ และนำผลของการอ่านมาแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบ แลกเปลี่ยนผลของการอ่าน แล้วนำผลของการอ่านเสนอออกมาในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาของตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจในการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เป็นการฝึกทักษะทางสังคมในการรับฟังผู้อื่น เมื่อการสอนมีคุณสมบัติเหล่านี้ผู้เรียนก็จะมีคุณสมบัติในการอ่านอย่างดีเช่นกัน ซึ่งการที่ผู้อ่านได้จัดระเบียบทางความคิด และมีกลั่นกรองพิจารณาไตร่ตรองใคร่ครวญทบทวนอย่างลึกซึ้งซึ่งเป็นระบบส่งผลให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้ โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและกระบวนการเขียนตามประเภทการเชื่อมโยงต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีวิธีการที่หลากหลายและมีความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์หรือเชื่อมโยงจากสิ่งที่ผู้เรียนได้อ่าน

เมื่อพิจารณาการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีอาร์ อี เอ พี พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาพัฒนาร่วมกันเพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการอ่านอย่างมี

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

วิจารณ์ญาณได้ เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 วิธี ให้ความสำคัญกับการอ่านโดยผ่านกระบวนการสร้างแรงจูงใจ การใช้ประสบการณ์เดิมในการร่วมพิจารณาบทอ่าน การฝึกกระบวนการคิด และการนำเสนอความคิดออกมาในรูปแบบของงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ ที่สะท้อนผลของการอ่านและการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดระหว่างผู้เรียน เพื่อประเมินผลการอ่านที่ประกอบไปด้วยการจับใจความสำคัญ การระบุจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การประเมินเหตุและผลในบทอ่าน การวิเคราะห์ สังเคราะห์บทอ่านและประเมินค่าได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาการเรียนรู้และการพัฒนาการอ่านตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Brunner (1963 : 1 - 54) สรุปได้ว่า มนุษย์เลือกที่จะรับรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ ดังนั้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่เรียนและวิธีเรียนด้วยตนเอง และการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการค้นพบด้วยตนเองเป็นการช่วยสร้างแรงจูงใจภายในอันเป็นปัจจัยสำคัญให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ รวมทั้งการใช้ประสบการณ์เดิมเข้ามามีบทบาทในส่วนของกาตีความสิ่งที่อ่าน จะช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างของข้อความที่มีความซับซ้อน และเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างมีเหตุผล ดังนั้นการนำการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีอาร์ อี เอ พี มาพัฒนา ร่วมกัน จึงเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี

การเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนรู้ การนำแนวคิดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) และกลวิธีอาร์ อี เอ พี มาบูรณาการ ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 สังเกตและสำรวจตนเอง ผู้เรียนสังเกตบทอ่านเพื่อกำหนดเป้าหมายในการอ่านและสำรวจความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยง ทำความเข้าใจบทอ่านโดยผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านแล้วกระตุ้น ให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งผู้สอนหรือผู้เรียนจะบันทึกการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการสร้างบรรยากาศการอ่าน

ขั้นที่ 2 ค้นคว้า ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ทำความเข้าใจบทอ่าน สร้างความหลากหลายในระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่ใช้ในห้องเรียน

ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา ผู้เรียนเรียนรู้กลวิธีการอ่านเพื่อนำมาวิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า เนื้อหาสาระของบทอ่าน แล้วแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับบทอ่าน โดยใช้ภาษาของตนเอง ใช้คำ 30 คำ หรือน้อยกว่านั้น ในการอธิบายแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน แสดงผลการอ่านตีความและฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ ใจความสำคัญ

ขั้นที่ 4 นำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ ผู้เรียนนำเสนอผลการอ่านในรูปแบบของการเขียนที่ใช้ภาษาเฉพาะตัวถ่ายทอดความเข้าใจของตนเอง โดยการเขียนเพิ่มเติมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่ออธิบายใจความสำคัญ บันทึก การวิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่าน และถ่ายทอดแนวคิดที่ผู้แตงนำเสนอโดยใช้คำพูดของตนเอง และให้ตกผลึกเป็นผลลัพธ์ในการเขียน

ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เรียนนำผลการอ่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอนเพื่อสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่าน

ขั้นที่ 6 คิดพิจารณาผลการอ่าน การพิจารณาสะท้อนผลการอ่าน การอภิปราย และเปรียบเทียบการเชื่อมโยงข้อมูล โดยให้ผู้เรียนฝึกแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนือง ผู้เรียนนำเสนอและบูรณาการความรู้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อนำเสนอออกมาในรูปแบบของการสรุปความ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

การนำการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	ผลที่ได้รับ
ขั้นที่ 1 สังเกตและสำรวจตนเอง		
<ul style="list-style-type: none"> - เลือกบทอ่านที่เหมาะสมกับผู้เรียนและทำหายความสามารถในการอ่าน - กระตุ้นให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เช่น การตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนตอบ และสังเกตความรู้เดิมของผู้เรียน การให้สังเกตบทอ่านเพื่อเป็นการดึงความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนออกมาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการหาใจความสำคัญ - กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์เป้าหมายของการอ่าน - กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น และอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อการวางเป้าหมายในการอ่านร่วมกัน - กระตุ้นให้ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยให้ผู้เรียนหาเหตุผลมาสนับสนุนความคิดเห็น - ส่งเสริมให้ผู้เรียนสื่อสารกับผู้อื่นในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตบทอ่านตอบคำถามเพื่อกำหนดเป้าหมายในการอ่าน - สำรวจความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน - สำรวจความเข้าใจในการอ่านของตนเองโดยอาจสังเกตจากการตอบคำถามที่ตนได้ตั้งไว้ในบทอ่านหรือการตอบคำถามจากผู้สอน - บันทึกการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - ตั้งหรือสร้างความรู้สึกประทับใจ โดยการนำเอาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่านออกมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นด้วยการสนทนาหรือการเขียนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนที่มีเป้าหมายในการอ่านทำให้พัฒนาความสามารถและมีความเข้าใจในการอ่าน - ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเนื่องจากต้องการให้การอ่านเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ - ผู้เรียนได้ดึงความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ ทำให้เห็นคุณค่าของการอ่านและประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน - ผู้เรียนมีความสุขในการอ่านและรักการอ่านเนื่องจากผู้เรียนมีเป้าหมายในการอ่าน - ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์บทอ่าน - ผู้เรียนสามารถใช้เหตุผลในการเสริมความเข้าใจ

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	ผลที่ได้รับ
ขั้นที่ 2 ค้นคว้า		
<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมหรือแนะนำบทอ่านจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของผู้เรียนให้กว้างขวางขึ้น - เลือกแหล่งข้อมูลโดยพิจารณาระดับความยากง่ายของเนื้อหา - สอนให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการหาข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - สืบค้นข้อมูลที่น่ามาสนับสนุนหรือสัมพันธ์กับบทอ่านจากแหล่งที่หลากหลาย เช่น ตำรา เอกสาร หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ - อ่านแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อเปรียบเทียบหาข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นแล้วนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อใช้ทำความเข้าใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนมีความรู้ที่กว้างขวางขึ้น - ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเปรียบเทียบ วิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อมูล

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	ผลที่ได้รับ
<p>ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - แจงกิจกรรมและกติกาให้ผู้เรียนทราบ - แนะนำกลวิธีการอ่านที่ส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่าบทอ่าน - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเลือกกลวิธีเรียนรู้การอ่าน - แนะนำการจดองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่าน - ช่วยผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิด - ใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนพิจารณาบทอ่านเพื่อให้ได้คำตอบตามที่ได้วางเป้าหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกกลวิธีการอ่านที่เหมาะสมอันนำไปสู่การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ - จับใจความสำคัญของบทอ่าน - วิเคราะห์ อ่านตีความและแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน - บันทึกผลการอ่านด้วยภาษาของตนเองตามกติกาที่กำหนดไว้ - แสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านในรูปแบบของการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีทักษะในการใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ตีความบทอ่านทำให้ผู้เรียนมีความหลากหลายในการที่จะใช้วิธีในการให้ได้มาซึ่งคำตอบ - ผู้เรียนสามารถเข้าใจในสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรง ๆ ในบทอ่านโดยใช้ความสามารถในการสรุปความ การหาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลการวิเคราะห์ ตีความ - ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสรุปความและการสื่อสารโดยวิธีการเขียน - ผู้เรียนมีความสนุกสนานอันเกิดจากการรับรู้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย - ผู้เรียนได้ลงมือในการทำกิจกรรมจริง

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	ผลที่ได้รับ
ขั้นที่ 4 นำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ		
<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้เรียนมีอิสระในการปฏิบัติงาน - ให้ระยะเวลาในการทำงาน - แนะนำรูปแบบในการเขียน เช่น เขียนย่อความ สรุปความ เพื่อให้ผู้เรียนเขียนเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนผลของการอ่านจากการปรับปรุงการเขียนในขั้นที่แล้ว - วิเคราะห์ สังเคราะห์งาน ประเมินค่าจนตกผลึกเป็นผลลัพธ์ในการเขียน - เลือกใช้ภาษาในการเขียนให้เหมาะกับรูปแบบของการเขียน - เลือกรูปแบบในการเขียนเพื่อถ่ายทอดผลการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจที่ได้รับสิ่งที่เป็นรูปธรรมในการอ่าน ซึ่งออกมาในรูปแบบของชิ้นงาน ซึ่งเป็นการเขียน - ผู้เรียนรู้จักเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียน นอกจากนี้ จะเป็นการพัฒนาการใช้ภาษา ยังพัฒนาการคิด
ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้		
<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการทำงานร่วมกันของผู้เรียนทั้งที่เป็นคู่ เป็นกลุ่ม - ผู้สอนอาจจัดให้มีการแข่งขันเพื่อเป็นการกระตุ้นแรงจูงใจในการอ่านและการเรียน - สร้างบรรยากาศในห้องที่สนับสนุนการทำงานร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปประเด็นสำคัญของบทอ่าน - บันทึกการอภิปรายผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - รับฟังในสิ่งที่ผู้อื่นพูดและมีมารยาทในการฟัง - มีมารยาทในการพูด โดยไม่พูดแต่เพียงฝ่ายเดียว ต้องเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้พูดและแสดงความคิดเห็น - หาเหตุผลมาสนับสนุนเมื่อเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่ผู้อื่นอภิปราย 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และมีมารยาทในการเข้าสังคม - ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ - ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสรุปความ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการอ่านและการร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น - ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดอันเป็นการนำไปสู่การพัฒนาการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	ผลที่ได้รับ
ขั้นที่ 6 คิดพิจารณาผลการอ่าน		
<ul style="list-style-type: none"> - ถามคำถามเพื่อให้หาคำตอบด้วยการเปรียบเทียบ - ความเหมือน ความแตกต่างเพื่อใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูล การนำความรู้ความคิดรวบยอดไปใช้แก้ปัญหา พิจารณาเหตุผล - หลังจากถามคำถาม ควรหยุดเว้นระยะเวลา เพื่อให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบตามความเหมาะสมกับความยากง่ายของเรื่องที่ถาม - ปรับคำถามใหม่ ถ้าผู้เรียนยังไม่ให้ คำตอบ (ถามเรื่องเดิมแต่ปรับให้ง่ายชัดเจนมากขึ้น หรือแฝงไว้ด้วยการแนะแนวคำตอบ) - ไม่เรียกชื่อให้ผู้เรียนตอบก่อนคำถาม - เสริมแรงให้กำลังใจเมื่อผู้เรียนตอบคำถาม - สร้างบรรยากาศในห้องที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกันอภิปรายตอบคำถาม วิพากษ์วิจารณ์สะท้อนบทอ่าน - นำเสนอผลของการอภิปราย วิพากษ์ วิเคราะห์ออกมาในรูปแบบของการสรุปความ - ประเมินค่าและเสนอข้อคิดที่ได้จากการอ่าน - บูรณาการความรู้จากบทอ่านไปสู่การปรับใช้ในชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ประเมินค่า วิเคราะห์วิจารณ์ ประเมินค่า - ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การอ่านและการนำผลของการอ่านไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ผู้เรียนนำผลการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริง

ที่มา : สุริรัตน์ อักษรกาญจน์, 2557 : 36 - 41

ปัจจัยการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการสอนการอ่านแบบเน้นมน็อตส์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

การพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีการกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานของทฤษฎีที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนา อันก่อให้เกิดทักษะแก่ผู้เรียน ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยที่ทำให้การอ่านแบบเน้นมน็อตส์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี สามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ มีดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการเรียนรู้จากภายในและภายนอก เน้นการจัดการกระบวนการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพภายในของผู้เรียน ให้สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ โดยการฝึกฝนปฏิบัติอย่างเป็นระบบแบบแผน สามารถจัดความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตและเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเหมือนกับแนวการสอนแบบร่วมมือ (cooperative learning) เป็นการฝึกให้รู้จักร่วมมือกันทำงาน รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้มีอิสระในการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกถูกบังคับ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีพัฒนาการด้านสังคม รู้คุณค่าของการเรียน และส่งเสริมให้รู้คุณค่าความรู้ด้วยตนเองจากการทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าการอ่านเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ และสามารถควบคุมได้ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถปรับปรุงได้ และเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และเพลิดเพลิน

2) การจัดการเรียนการสอนนี้ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์เดิมช่วยทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน แม้ผู้เรียนบางคนอาจไม่มีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ แต่การได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เรียนจะเป็นการช่วยสร้างประสบการณ์หรือเป็นการกระตุ้นประสบการณ์เดิมของตนเองที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านเพื่อร่วมกันวางเป้าหมายในการอ่าน สอดคล้องกับ Roe Stood and Burn (2001 : 23) ได้กล่าวว่า การนำความรู้เดิมมาใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจบทอ่าน ช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น การจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นผู้เรียนต้องสำรวจความรู้เดิมของตนเอง เพื่อเชื่อมโยงทำความเข้าใจบทอ่าน โดยผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอ่านหรือฟังบทความแล้วตั้งเป้าหมายในการแสวงหาความรู้ และสร้างปฏิสัมพันธ์กับ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

ประสบการณ์ในชีวิตจริง โดยผู้สอนมีหน้าที่กระตุ้นและสร้างความรู้พื้นฐานก่อนการอ่านให้กับผู้เรียน ด้วยการตั้งคำถามเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ภาพประกอบ หรือให้ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม คาดเดาเนื้อเรื่องที่จะได้อ่านว่าน่าจะมีเนื้อเรื่องไปทิศทางใด ซึ่งการทำนายเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้เหตุผลที่เป็นไปได้เดาเนื้อหา อันจะนำไปสู่การเข้าใจเนื้อหา สอดคล้องกับ Graves and Graves (2003 : 71 - 72) กล่าวว่า การกระตุ้นให้ผู้เรียนเดาเนื้อหา มีประโยชน์มากสำหรับกิจกรรมการสอนอ่านไม่เพียงแต่เน้นดึงความสนใจและให้วัตถุประสงค์แก่ผู้เรียนเท่านั้น ยังเป็นรูปแบบกลวิธีการอ่านที่มีประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งการที่ผู้เรียนทบทวนประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านกับผู้สอนและกับเพื่อนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับเรื่อง ที่จะอ่านได้เข้าใจ โดยผู้เรียนต้องช่วยกันระดมความคิดว่าแต่ละคนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนดึงเอาประสบการณ์เดิมของตนมาช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในระหว่างการใช้การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เริ่มแรกผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงบทอ่านกับความรู้เดิมเพื่อตั้งเป้าหมายในการอ่าน เช่น การตั้งคำถาม คำถามทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดหมายและอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ อีกทั้งช่วยขยายทักษะการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านให้กระจ่าง ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ และแนวทางในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการให้ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม ตอบคำถามและเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ หรือกับบทอ่านที่ได้อ่าน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและการอ่านจากการตั้งคำถาม ตอบคำถาม คาดเดาเนื้อเรื่องจากชื่อเรื่องและการเชื่อมโยงความรู้ เป็นการกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นขอบเขตของเรื่องที่จะอ่าน มีจุดหมายในการอ่านและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สามารถทำความเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านทั้ง Haris and Smith (1986 : 21) ถิ่นท์ซอร์ กันชาติ (2550 : 71) และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553 : 76) สรุปได้ว่า การอ่านโดยการตั้งคำถามเป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากการอ่านอย่างมีจุดหมาย ช่วยให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจระลึกถึงความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน และมีความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านมากยิ่งขึ้น เพราะช่วยให้ผู้อ่านมีจุดประสงค์ในการอ่านซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน สามารถจับประเด็นของเรื่องที่

อ่านได้ถูกต้อง และประสบความสำเร็จในการอ่าน โดยคำถามที่ดีจะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการอ่านในระดับสูง เกิดการพัฒนาทางความคิด มีแง่มุมความคิดที่แปลกใหม่ เกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวาง จนนำไปสู่ความเข้าใจ และเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย

3) การจัดการเรียนการสอนนี้ผู้เรียนและผู้สอนจำเป็นต้องนำวรรณกรรมต่าง ๆ ที่ดีมาเป็นสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งการใช้บทอ่านจากหลากหลายตำราหรือหนังสือหลาย ๆ เล่ม หลากหลายคู่มือ และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ที่กว้างขวางและหลากหลายขึ้น ทั้งยังช่วยฝึกทักษะการสืบค้นอันจะนำไปสู่การจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อมูล สอดคล้องกับแนวคิดของ Wood (1997 : 87) ได้กล่าวว่า ครูควรให้บทอ่านที่หลากหลาย เพราะนอกจากจะเป็นแหล่งข้อมูลให้กับผู้อ่านแล้ว ยังเป็นการฝึกทักษะการสืบค้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านสื่อทุกชนิด ซึ่งผู้อ่านจะต้องเลือกเก็บข้อมูลและทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านในระหว่างการอ่านโดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเข้าช่วยเพื่อทำความเข้าใจ โดยในระหว่างการอ่านผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดและการตัดสินใจในการคัดเลือก ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน ทำให้ผู้อ่านมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เป็นผลมาจากการคัดเลือกบทอ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านและเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เนื่องจากการที่ผู้เรียนเลือกค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาเป็นการร่วมทำความเข้าใจ โดยผู้เรียนจำเป็นต้องอ่านวรรณกรรมนั้น ๆ เพื่อพิจารณาว่ามีใจความสำคัญอย่างไร มีประโยชน์ต่อการนำมาทำความเข้าใจบทอ่านหรือไม่ มีความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลมากน้อยเพียงใด และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างไรกับบทอ่าน ซึ่งเป็นการฝึกวิเคราะห์ข้อมูล ฝึกการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของหลักฐานที่นำมาสนับสนุนความคิดและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสมาชิกในห้อง ทำให้ผู้เรียนมีแหล่งอ้างอิงในการให้เหตุผลและทำให้ผู้เรียนสามารถอธิบายเหตุผลในการตัดสินใจได้น่าเชื่อถือ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

นอกจากบทอ่านจะมีความหลากหลายในด้านรูปแบบการเขียนและเนื้อหา บทอ่านที่ผู้สอนนำมาจะต้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน นั่นคือ ไม่ยากจนเกินไปและเหมาะกับวัยของผู้เรียนเพราะผู้สอนมีบทบาทให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน เป้าหมายของการเรียนการสอน การเลือกบทอ่าน การเตรียมกิจกรรม ก็เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน ดังนั้นการเลือกบทอ่านผู้สอนจึงเลือกบทอ่านที่เห็นว่าผู้เรียนจะสามารถประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับ Richek (อ้างถึงใน อุบลวรรณ ประจวบวิพงษ์, 2551 : 69) ที่ว่าการให้ผู้เรียนได้อ่านบทอ่านที่เหมาะสมกับวัย ระดับความสนใจของผู้เรียน และได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีที่เหมาะสมจะส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่าน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการอ่าน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ในเรื่องที่อ่าน

4) ในระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะต้องใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อความที่อ่านหรือที่เรียกว่า กระบวนการอ่าน ซึ่งจะเกิดขึ้นกับผู้อ่านทุกคนในขณะที่อ่านเป็นขั้นตอน แล้วนำมาสู่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน ที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันตลอดเวลา ดังนั้น ผู้ที่อ่านมากจะมีข้อมูลในการเขียน สามารถผลิตงานเขียนที่เป็นผลจากการอ่านที่ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ซึ่งในระยะเริ่มต้นผู้สอนต้องทำหน้าที่คอยแนะนำกลวิธีในการอ่านให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีการอ่านไปทำความเข้าใจบทอ่านได้ และเมื่อผู้เรียนได้ฝึกทักษะไปเรื่อย ๆ ผู้เรียนจะสามารถเลือกกลวิธีในการอ่านได้ด้วยตนเองและเหมาะสมกับบทอ่าน ทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านดีขึ้นและสัมพันธ์ไปถึงความสามารถในการเขียน

5) การจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนจะต้องเรียบเรียงความคิดตั้งแต่การอ่านในขั้นแรกและนำมาเขียนสรุปด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ซึ่งการบันทึกข้อมูลภายหลังจากการอ่านนั้น เป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอีกครั้ง ทำให้จดจำและเข้าใจเนื้อหาได้ดี โดยผู้เรียนจะทำหน้าที่เป็นผู้อ่านและเป็นผู้เขียนถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการอ่านอีกครั้ง ซึ่งเป็นการถ่ายโอนความรู้จากการอ่าน การคิด สู่การเขียนอย่างเป็นระบบ โดยผู้สอนต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ผสมผสานเข้าอย่างเหมาะสมในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนนี้จะเน้นให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และได้ฝึกปฏิบัติการอ่านโดยการถ่ายทอดออกมาเป็น

ลายลักษณ์อักษร ถึง 2 ขั้นตอน คือ ขั้นทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหา ที่ผู้เรียนต้องแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับบทอ่าน โดยใช้ภาษาของตนเองด้วยคำ 30 คำ หรือน้อยกว่านั้น ในการอธิบายแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน แสดงผลการวิเคราะห์ใจความสำคัญและการอ่านตีความ และชี้แนะเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนต้องนำเสนอผลการอ่านในรูปแบบของการเขียนที่ใช้ภาษาเฉพาะตัวถ่ายทอดความเข้าใจของตนเอง โดยการเขียนเพิ่มเติมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่ออธิบายใจความสำคัญ บันทึกการวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน และถ่ายทอดแนวคิดที่ผู้แต่งนำเสนอโดยใช้คำพูดของตนเอง ด้วยการตกผลึกเป็นผลลัพธ์ในการเขียน ซึ่งหากผู้เรียนไม่ได้รับการกระตุ้นให้เชื่อมโยงทักษะการคิด การอ่านและการเขียนอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้สิ่งที่ผู้เรียนได้อ่าน ได้เรียนรู้ขาดความต่อเนื่องและอาจส่งผลต่อความเข้าใจบทอ่าน จะเห็นว่าการจัดกิจกรรมนี้ ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่านด้านการวิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน เพราะการที่ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้ด้วยตัวเองนั้น ผู้เรียนต้องรู้จักการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นขั้นแรกของการวิจารณ์หรือตัดสินสิ่งที่อ่าน ดังนั้นผู้สอนควรพยายามให้ผู้เรียนมีความกล้าในการใช้ภาษารูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลายโดยไม่กลัวความผิดและพร้อมที่จะแก้ไขได้เสมอ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ได้รวดเร็วกว่าผู้ที่ไม่กล้าใช้ภาษา เมื่อใช้ได้ถูกต้องผู้เรียนจะมีความมั่นใจและมีพลังในการใช้ภาษาได้อย่างดี

6) การปฏิบัติงานของผู้เรียนตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขั้นนี้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการอ่าน การคิด และการเขียน จากการได้ฝึกปฏิบัติหลายครั้ง เริ่มตั้งแต่ฝึกค้นคว้าหาข้อมูลที่หลากหลาย ฝึกเขียน ฝึกแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียนได้ขยายฐานความรู้เดิม และฐานความรู้ใหม่ที่ได้เรียนรู้ และเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจะอาศัยสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วมาใช้ฝึกปฏิบัติการอ่านด้วยวิธีนั้นซ้ำ ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด การอ่าน และการเขียนรวดเร็วขึ้น

ในขั้นทำความเข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ ในระยะแรกผู้เรียนบางส่วนอาจไม่สามารถปฏิบัติงานได้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และผลงานอาจยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์เท่าที่ควร แต่เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและได้เชื่อมโยงการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอในบทอ่านต่อ ๆ ไป ผู้เรียนจะปฏิบัติ ได้ถูกต้องและ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งต้องใช้เวลาอย่างน้อย 2 ครั้ง ผู้เรียนจึงจะเกิดการเรียนรู้ในกลวิธีการอ่าน การสรุป แสดงความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินผล เพื่อถ่ายทอดผลการอ่าน อย่างชำนาญขึ้น ดังนั้นผู้สอนควรปรับเวลาในการปฏิบัติงานของผู้เรียนให้เหมาะสม กับบทอ่านและเหมาะสมกับงานที่มอบหมายหรือเหมาะสมกับรูปแบบ การเขียน โดยให้ ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติในครั้งแรกค่อนข้างมาก แล้วจึงค่อย ๆ ลดเวลาให้น้อยลง ตามลำดับ ทั้งนี้ในการกำหนดเวลาในการอ่านและการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องพิจารณา ความยากง่ายของบทอ่าน และงานที่มอบหมายให้ผู้เรียน

7) การจัดการเรียนการสอนนี้ได้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เป็นบรรยากาศ ที่ปลอดภัยในการแสดงความรู้และความคิดเห็น และเป็นมิตร ซึ่งผลักดันให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนได้ฝึกทักษะ การแสดงความคิดเห็น การทำงานเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยทุกคนมี บทบาทความรับผิดชอบในการอ่านเพื่อนำความรู้ ความคิดมาแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็น องค์ประกอบที่สำคัญในการเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์บทอ่าน ดังนั้นสำหรับผู้นำ การเรียนการสอนนี้ไปใช้ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นด้วยความ เป็น กลายมิตร ไม่วิจารณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนและไม่ควรระบุนุ หรือชี้ให้ผู้เรียนตอบหรือ พูดเป็นรายบุคคล เพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกกดดัน จนไม่สามารถแสดงความคิด ความรู้ ออกมาอย่างอิสระ

8) ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในห้องเรียน ประกอบกับได้รับการเสริมแรง ด้วยคำชมเชยจากผู้สอน ทำให้ผู้เรียนกล้านำเสนอความคิดเห็นของตนเอง ก่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนทัศนคติต่อเรื่องที่อ่านได้หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกในการทำกิจกรรม ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ วิจัยและประเมินค่า สอดคล้องกับ อังคณา ชัยมณี (2540 : 36) กล่าวว่า การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีอิทธิพลต่อพัฒนาการความ เข้าใจในการอ่าน เนื่องจากผู้เรียนได้ฝึกบูรณาการความคิดของตน ก่อนที่จะนำไปถ่ายทอด ให้ผู้อื่น อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความคิดเห็น ที่หลากหลาย ทำให้ จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าบทอ่านได้ดีขึ้น

บทสรุป

การจัดการเรียนรู้ตามการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับ กลวิธีอาร์ อี เอ พี ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทอ่านผ่านประสบการณ์ที่ตนมีและการ แลกเปลี่ยนกับเพื่อน เพื่อวางเป้าหมายในการอ่าน และนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสารเพื่อนำมาทำความเข้าใจบทอ่านและแสดงความคิดออกมาในรูปแบบการเขียน ขนาดสั้นไม่เกิน 30 คำ แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแลกเปลี่ยนเพื่อนำมาเขียนในรูปแบบ ต่าง ๆ ด้วยภาษาของตนเอง เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนผลการอ่านและการเขียนอีกครั้งกับ เพื่อนร่วมชั้น อันนำไปสู่การตกผลึกความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าบทอ่าน โดยนำเสนอออกมาในรูปแบบการสรุปผลการอ่าน ทำให้ผู้เรียนมีขั้นตอนการอ่านอย่าง เป็นระบบ ส่งผลต่อการทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านสูงขึ้น อันเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถ ในการอ่าน คือ การให้เวลาในการอ่าน การสอนกลวิธีกรอ่าน การให้โอกาสผู้เรียนได้ ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และการให้ผู้เรียนได้พูดคุยถึงความคิด ความรู้สึกและปฏิกิริยาของตน ต่อสิ่งที่อ่านจึงกล่าวได้ว่า การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธี อาร์ อี เอ พี ที่ผู้เขียนพัฒนาขึ้นนี้ช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเอื้อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ตลอดจนมีความเข้าใจเรื่องที่ อ่านอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงกัน

บรรณานุกรม

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิด. นนทบุรี : สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ตวงรัตน์ คูหเจริญ. (2542, พฤษภาคม - สิงหาคม). ทักษะของอาจารย์ภาษาไทยต่อการสอน วิชาภาษาไทยพื้นฐานระดับอุดมศึกษา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย. 19(2), 102 - 110.
- ว.วชิรเมธี. (2552). สั่งให้อ่านหรือสร้างแรงบันดาลใจให้รักการอ่าน. เนชั่นสุด สัปดาห์. 18(905), 56-57.

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI)
ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี

- สุจิตรา จรจิตร. (2557, มกราคม - เมษายน). ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของไทย. วารสารสงขลานครินทร์. 9(1), 45.
- สุรรัตน์ อักษรกาญจน์. (2557). การพัฒนาการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พันธุ์ทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว. (2545 มิถุนายน). ปัญหาการสอนย่อความในระดับอุดมศึกษา. วารสารวิชาการ 5(6), 51- 58.
- ณันท์ขจร กันชาติ. (2550). ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อังคณา ชัยมณี. (2540). การใช้โปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการ เรียนแบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- อุบลวรรณ ประจักษ์พงษ์. (2551). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการอ่าน ให้คล้องสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Bloom, B.S. (1956). **Taxonomy of Education Objectives : The Classification of Education Goals**. New York : David McKay.
- Graves, M.F. and Graves, B.B. (2003). **Scaffolding reading experiences : designs for student success**. 2nd ed. Massachusetts : Christopher-Gordon.
- Harris, L.A. and Smith, C.B. (1986) .**Reading Instruction**. New York : McMillan Publishing Company.
- Wood, N.V. (1997). Collegs Reading instruction as reflected by current textbooks. **Journal of Collegs Reading and Learning**. 27(3), 79 - 95
- Roe, B.D, Stood, B.D, and Burn, P.C. (2001). **Secondary School Literacy Instruction: The Content Areas**. Boston: Houghton Mifflin Charter of 1908: a textual-historical analysis. **LanguagePolicy**. 1449–65.